

PATVIRTINTA
Vilniaus „Vyturio“ pradinės
direktorius 2021 m. birželio 25 d.
įsakymu Nr. V-71

**VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ORGANIZAVIMO MOKYKLOJE
Mokyklos darbuotojų veiksmų įtarus Mokinį vartojus alkoholi, tabaką ir (ar) kitas psichiką
veikiančias medžiagas TVARKA**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo Vilniaus „Vyturio“ pradinėje mokykloje tvarka (toliau - Tvarka) nustato visuomenės sveikatos priežiūros Vilniaus „Vyturio“ pradinėje mokykloje (toliau – Mokykla) tikslą, uždavinius, organizavimo tvarką, visuomenės sveikatos specialisto funkcijas, teises ir pareigas.

2. Visuomenės sveikatos priežiūros mokykloje tikslas – saugoti ir stiprinti mokinių sveikatą, aktyviai bendradarbiaujant su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), mokytojais, pagalbos mokiniui specialistais, mokyklos vaiko gerovės komisija.

Punkto pakeitimai:

3. Visuomenės sveikatos priežiūros Mokykloje uždaviniai:

3.1. vykdyti mokinių sveikatos būklės stebėseną;

3.2. ugdyti mokinių sveikos gyvensenos įgūdžius;

3.3. vykdyti visuomenės sveikatos rizikos veiksnių stebėseną ir prevenciją Mokykloje;

3.4. organizuoti mokiniams, sergantiems lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis, mokinio savirūpai reikalingą pagalbą mokykloje. Mokinio savirūpa Tvarkoje suprantama kaip mokinio, sergančio lėtine liga, ugdomas(is) gebėjimas saugoti sveikatą, prisitaikyti prie aplinkos sąlygų, apsaugoti nuo ligos komplikacijų, sveikatos būklės pablogėjimo atpažinimas ir gebėjimas pačiam vykdyti gydytojo paskirtą gydymą savarankiškai, su šeimos ar specialistų pagalba.

3.5. esant nepalankiai epidemiologinei situacijai organizuoti ėminių paėmimą ligos nustatymo tyrimui atlikti ir (ar) savitestavimą mokyklos bendruomenės nariams. Ėminių paėmimas ligos nustatymo tyrimui atlikti ir (ar) savitestavimas Tvarkoje suprantamas kaip savarankiška veikla, kurią atlieka mokinys ar kitas mokyklos bendruomenės narys, prižiūrimas visuomenės sveikatos specialisto ir instruktuito Mokyklos vadovo paskirto (-ų) atsakingo (-ų) asmens (-ų). Ėminių paėmimas ligos nustatymo tyrimui atlikti ir (ar) savitestavimas Mokykloje atliekamas pagal sveikatos apsaugos ministro patvirtintą tyrimo metodą.

4. Visuomenės sveikatos priežiūrą mokiniams, vykdo savivaldybės visuomenės sveikatos priežiūros biudžetinė įstaiga – Vilniaus visuomenės sveikatos biuras (toliau – Biuras), teikiantis visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas pagal bendradarbiavimo sutartį.

5. Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimas grindžiamas bendradarbiavimu tarp Mokyklos ir Biuro.

6. Visuomenės sveikatos priežiūrą Mokykloje vykdo visuomenės sveikatos specialistas, atitinkantis Visuomenės sveikatos specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą mokykloje, kvalifikacinių reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. V-630 „Dėl Visuomenės sveikatos specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą mokykloje, kvalifikacinių reikalavimų aprašo patvirtinimo“, nustatytus kvalifikacinius reikalavimus.

7. Visuomenės sveikatos specialistas visuomenės sveikatos priežiūros Mokykloje uždaviniams įgyvendinti pasitelkia Mokyklos bendruomenę.

8. Valstybės biudžeto lėšos, reikalingos visuomenės sveikatos priežiūrai savivaldybės teritorijoje esančiose Mokyklose ugdomų Mokinių, apskaičiuojamos Valstybinėms (valstybės

perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti reikalingų lėšų apskaičiavimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. spalio 11 d. įsakymu Nr. V-932 „Dėl Valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti reikalingų lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

9. Apskaičiuojant visuomenės sveikatos specialistų pareigybių poreikį, į bendrą mokinių skaičių įskaitomi visi mokykloje ugdomi Mokiniai.

II SKYRIUS

VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS MOKYKLOJE ORGANIZAVIMAS

11. Visuomenės sveikatos priežiūra Mokykloje vykdoma pagal Mokyklos visuomenės sveikatos priežiūros veiklos planą (toliau – Veiklos planas), kuris yra sudedamoji Mokyklos strateginio plano ir metinio veiklos plano dalis.

12. Atsižvelgdamas į Mokyklos, savivaldybės bei šalies visuomenės sveikatos priežiūros poreikius ir prioritetus, visuomenės sveikatos specialistas, kartu su Mokyklos bendruomene, parengia Veiklos plano projektą, suderina jį su Biuro direktoriumi ir pateikia Mokyklos vadovui. Veiklos plane numatytos priemonės turi būti įtrauktos į Biuro veiklos planą.

13. Visuomenės sveikatos priežiūrai mokykloje vykdyti turi būti įrengtas sveikatos kabinetas. Sveikatos kabinetas turi būti lengvai prieinamas mokiniams ir kitiems mokyklos bendruomenės nariams, užtikrinantis paslaugų teikimo konfidencialumą.

14. Sveikatos kabinete turi būti:

14.1. priemonės, skirtos visuomenės sveikatos rizikos veiksniams įvertinti, atsižvelgiant į savivaldybės ir Mokyklos poreikius (kraujospūdžio matavimo aparatas, kūno temperatūros matavimo termometras, svarstyklės, ūgio matuoklis, kambario ir lauko termometrai);

14.2. priemonės, skirtos mokinių sveikos gyvensenos įgūdžiams ugdyti, atsižvelgiant į Mokyklos mokinių sveikatos stiprinimo prioritetines sritis;

14.3. informacinių komunikacinių technologijų priemonės (kompiuteris, spausdintuvas), telefoninio ryšio priemonės, prieiga prie interneto;

14.4. spinta veiklos priemonėms ir drabužiams laikyti;

14.5. rakinama spinta dokumentams laikyti;

14.6. stalas, kėdės, kušėtė;

14.7. pirmosios pagalbos teikimo priemonės: įvairių dydžių sterilūs ir nesterilūs tvarsčiai, palaikomieji tvarsčiai, elastiniai tvarsčiai, palaikomasis trikampio formos tvarstis, sterilus nudegimų tvarstis, sterilūs žaizdų tvarsčiai, sterilus akių tvarstis, karpomasis pleistras, pleistro juostelės, sterilios neaustinės medžiagos servetėlės, vienkartinės medicininės nesterilios pirštinės, nesterili vata, tinklinis cilindrinis galūnių tvarstis, žirkklės, speciali antklodė (ne mažesnė kaip 140 x 2000 cm), plastikinis maišelis, žaizdų dezinfekavimo tirpalas, šaldantieji-šildantieji maišeliai, vienkartinė dirbtinio kvėpavimo kaukė;

14.8. kitos Biuro vadovo nurodytos priemonės, reikalingos visuomenės sveikatos priežiūros paslaugoms teikti.

15. Visuomenės sveikatos specialistas kartu su Mokyklos vadovu koordinuoja Mokyklos bendruomenės veiklą stiprinant mokinių sveikatą. Mokyklos administracija, Mokyklos savivaldos institucijos, pedagogai ir švietimo pagalbos specialistai privalo bendradarbiauti su visuomenės sveikatos specialistu, vykdyti jo rekomendacijas dėl mokinio sveikatą tausojančio ir saugančio ugdymo organizavimo ir ugdymo aplinkų pritaikymo, jam paprašius teikti informaciją apie konkretaus Mokinio ugdymo sąlygas, kartu nurodant Mokinio vardą, pavardę, gimimo datą ir klasę. Mokinio savirūpos įgyvendinimo procese dalyvauja mokinys, jo tėvai (globėjai, rūpintojai), visuomenės sveikatos specialistas, mokyklos vadovas ar jo įgaliotas atstovas, mokinių ugdančios mokytojai ir kiti švietimo pagalbos specialistai. Pagalba mokinio savirūpai organizuojama atsižvelgiant į mokinio poreikius ir gydytojų rekomendacijas pagal mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymą ir sudarant Mokymo sutartį.

16. Mokyklos vadovas turi nustatyti šias tvarkas:
 - 16.1. Mokinių apžiūros dėl asmens higienos;
 - 16.2. Mokyklos darbuotojų veiksmų mokiniui susirgus ar patyrus traumą Mokykloje ir teisėtų Mokinio atstovų informavimo apie Mokykloje patirtą traumą ar ūmų sveikatos sutrikimą;
 - 16.3. Pirmosios pagalbos organizavimo;
 - 16.4. Pagalbos mokinio savirūpai pagal gydytojų rekomendacijas užtikrinimo (pvz., vaistų laikymo, išdavimo, naudojimo ir kt.), jeigu Mokinys serga lėtine neinfekcine liga;
 - 16.5. Mokyklos darbuotojų veiksmų įtarus Mokinį vartojus alkoholį, tabaką ir (ar) kitas psichiką veikiančias medžiagas;
 - 16.6. Ėminių paėmimo ligos nustatymo tyrimui atlikti ir (ar) savitestavimo organizavimo.

III SKYRIUS

VISUOMENĖS SVEIKATOS SPECIALISTO FUNKCIJOS, TEISĖS IR PAREIGOS

17. Visuomenės sveikatos specialisto funkcijos:
 - 17.1. tvarkyti formoje Nr. 046/a „Medicininis pažymėjimas“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-120 „Dėl privalomų sveikatos statistikos apskaitos ir kitų tipinių formų bei privalomų sveikatos statistikos ataskaitų formų patvirtinimo“, nurodytus Mokinio asmens, įskaitant sveikatos, duomenis, juos analizuoti;
 - 17.2. rinkti, kaupti ir analizuoti stebėsenos (ne asmens) duomenis apie Mokinių gyvenimą:
 - 17.2.1. bendrus duomenis, pagal kuriuos negalima tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai nustatyti asmens tapatybės;
 - 17.2.2. apibendrintus socialinius ekonominius duomenis;
 - 17.2.3. sveikatos elgsenos duomenis;
 - 17.2.4. rizikingo elgesio duomenis;
 - 17.2.5. subjektyvaus vertinimo duomenis.
 - 17.3. teikti išvadas ir pasiūlymus dėl mokinių sveikatos būklės Mokyklos bendruomenei (ne rečiau kaip 1 kartą per metus);
 - 17.4. su bent vienu Mokinio, pradėjusio lankyti Mokyklą ir ugdomo pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas, tėvu (globėju, rūpintoju) aptarti Mokinio sveikatos stiprinimo ir saugos poreikį, o kitų Mokinių – pagal poreikį;
 - 17.5. identifikuoti mokinių sveikatos stiprinimo ir sveikatos žinių poreikį, sveikatos raštingumo lygį atsižvelgiant į jų amžiaus tarpsnius;
 - 17.6. Mokyklos aplinkoje identifikuoti visuomenės sveikatos rizikos veiksnius;
 - 17.7. teikti siūlymus dėl mokinių sveikatos stiprinimo ir Mokyklos aplinkos sveikatinimo priemonių įtraukimo į Mokyklos strateginius veiklos planus Mokyklos administracijai (ne rečiau kaip vieną kartą per metus);
 - 17.8. organizuoti mokinių sveikatos stiprinimo priemonių ir Mokyklos aplinkos sveikatinimo priemonių įgyvendinimą ir įgyvendinti jas pagal kompetenciją;
 - 17.9. dalyvauti planuojant ir įgyvendinant Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrąją programą ar kitą sveikatos ugdymo veiklą Mokykloje;
 - 17.10. teikti sveikatos žinias Mokyklos bendruomenei apie sveikatos išsaugojimą bei sveikatos stiprinimo būdus, mokyti pritaikyti jas praktiškai;
 - 17.11. teikti ir (ar) koordinuoti pirmosios pagalbos teikimą Mokykloje;
 - 17.12. tikrinti mokinių asmens higieną, padėti Mokyklai įgyvendinti asmens sveikatos priežiūros specialistų rekomendacijas mokiniams, sergantiems lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis;
 - 17.13. planuoti ir taikyti užkrečiamųjų ligų ir jų plitimo profilaktikos priemones pagal kompetenciją;
 - 17.14. dalyvauti įgyvendinant užkrečiamosios ligos židinio ar protrūkio kontrolės priemones;
 - 17.15. konsultuoti Mokyklos ar maitinimo paslaugų teikėjų darbuotojus, atsakingus už mokinių maitinimą, sveikos mitybos ir maisto saugos klausimais;

17.16. prižiūrėti mokinių maitinimo organizavimo atitiktį Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 „Dėl Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatytiems reikalavimams;

17.17. dalyvauti Mokyklos vaiko gerovės komisijos veikloje ir įsivertinant Mokyklos veiklą;

17.18. prižiūrėti ėminių paėmimą ligos nustatymo tyrimui atlikti ir (ar) savitestavimą bei patvirtinti elektroninę tyrimo užsakymo formą.

18. Visuomenės sveikatos specialistas iš Mokyklos administracijos, Mokyklos savivaldos institucijų, pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų turi teisę gauti savo funkcijoms vykdyti reikalingą informaciją apie konkretaus Mokinio ugdymo sąlygas, kartu nurodant Mokinio vardą, pavardę, gimimo datą ir klasę. Siekiant užtikrinti tinkamą užkrečiamųjų ligų ir jų plitimo profilaktikos priemonių taikymą ir dalyvaujant įgyvendinant užkrečiamosios ligos židinio ar protrūkio kontrolės priemones, visuomenės sveikatos specialistas iš Mokyklos administracijos be kitų šiame punkte nurodytų asmens duomenų turi teisę gauti ir Mokinio asmens kodą.

19. Visuomenės sveikatos specialisto pareigos:

19.1. užtikrinti asmens duomenų konfidencialumą, neatskleisti, neperduoti ir nesudaryti sąlygų susipažinti su asmens duomenimis nė vienam asmeniui, kuris neturi teisės jais naudotis ir saugoti asmens duomenų paslaptį perėjus dirbti į kitas pareigas ar pasibaigus darbo santykiams;

19.2. įtarus, jog Mokinys patiria psichologinį, fizinį, seksualinį smurtą ar kitus vaiko teisių pažeidimus, nedelsiant žodžiu apie tai informuoti Mokyklos vadovą, vėliau informaciją pateikiant raštu Mokyklos bei Biuro vadovui;

19.3. laiku ir kokybiškai atlikti numatytas funkcijas, vadovautis profesinės etikos principais;

19.4. pateikti Mokyklos vadovui ar darbuotojui, mokyklos vadovo įgaliotam tvarkyti asmens duomenis, Aprašo 16¹ punkte nurodytą informaciją (ne vėliau kaip iki einamųjų metų spalio 1 d. ir vėliau pagal poreikį) bei koordinuoti asmens sveikatos priežiūros įstaigų specialistų rekomendacijų įgyvendinimą;

19.5. tvarkyti Mokinio asmens, įskaitant sveikatos, duomenis Vaikų sveikatos stebėsenos informacinėje sistemoje;

19.6. tobulinti kvalifikaciją;

19.7. tvarkyti Mokinio asmens, įskaitant sveikatos, duomenis informacinėje sistemoje, tvirtinant elektroninę tyrimo užsakymo formą, vadovaujantis asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančiais teisės aktais.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Patvirtintas Veiklos planas bei jo vykdymo ataskaita skelbiami Mokyklos interneto svetainėje.

21. Mokyklos vadovas turi užtikrinti galimybę visuomenės sveikatos specialistui naudotis elektros, telefoninio ryšio, informacinių technologijų paslaugomis (prieiga prie interneto).

22. Mokyklos vadovas ar darbuotojas, mokyklos vadovo įgaliotas tvarkyti asmens duomenis, siekdamas užtikrinti tinkamas sąlygas Mokiniui dalyvauti ugdymo procese, privalo įvertinti iš visuomenės sveikatos specialistų gautas asmens sveikatos priežiūros įstaigų specialistų išvadas ir rekomendacijas. Gauti asmens duomenys (įskaitant sveikatos duomenis) naudojami komplektuojant fizinio aktyvumo ugdymo grupes ir užtikrinant mokiniui tinkamą fizinį krūvį, pritaikant maitinimą, parenkant mokiniui tinkamą vietą klasėje ir tinkamą jo ūgiui suolą, įgyvendinant skubios pagalbos priemones mokiniams, sergantiems lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis.

23. Mokyklos vadovas ar darbuotojas, mokyklos vadovo įgaliotas tvarkyti asmens duomenis, privalo užtikrinti iš visuomenės sveikatos specialistų gautos informacijos, konfidencialumą, privalo neatskleisti, neperduoti ir nesudaryti sąlygų susipažinti su šia informacija nė vienam asmeniui, kuris

neturi teisės jais naudotis ir saugoti šios informacijos konfidencialumą perėjus dirbti į kitas pareigas ar pasibaigus darbo santykiams.

24. Mokyklos vadovas, įvertinęs Mokykloje besimokančių mokinių skaičių, atsižvelgęs į Mokykloje galiojantį visuomenės sveikatos priežiūrą vykdančio visuomenės sveikatos specialisto etatinį normatyvą ir sveikatos apsaugos ministro patvirtintą ėminių paėmimo ligos nustatymo tyrimui atlikti ir (ar) savitestavimo metodą bei savivaldybės visuomenės sveikatos biuro, vykdančio sveikatos priežiūrą Mokykloje, siūlymą, paskiria darbuotoją (-us), kurie kartu su visuomenės sveikatos specialistu prižiūri mokinių ar kitų bendruomenės narių atliekamą ėminių paėmimą ligos nustatymo tyrimui atlikti ir (ar) savitestavimą.